

Rozhovor s respondentem

Rozhovor se nemusí podařit z mnoha důvodů, ale **dopadne špatně téměř vždy, když se na něj redaktor nepřipraví**. V tom případě riskuje, že mu respondent nebude říkat pravdu, že získá minimum informací a že ztratí důvěru.

Redaktor by si tedy měl vždy před rozhovorem přečíst všechny dostupné materiály a dokumenty týkající se tématu a problému, o kterém se chystá natáčet, a také osoby, se kterou chce mluvit. Užitečné informace může získat také od kolegů, kteří už s daným respondentem točili, nebo od spolupracovníků samotného respondenta. Je užitečné a osvědčené napsat si seznam otázek, které chce redaktor položit respondentovi, na papír. Především proto, že tím redaktor otázky lépe vycizeluje. Forma a obsah otázky jsou totiž velmi důležité. **Není-li otázka správně formulována, riskuje redaktor, že nedostane použitelnou odpověď**. Je podstatné, aby tím, kdo **rozhovor skutečně vede**, byl právě **redaktor**. Ten by se zároveň měl stále ujišťovat, že **opravdu dostává odpověď na své otázky**. Tento postup v podstatě sleduje proces výstavby jakéhokoliv jazykového projevu, ať už mluveného nebo psaného, od invence přes kompozici po stylizaci.

Průběh rozhovoru:

- * zdvořilosti na úvod (redaktor se respondentovi představí a několika konverzačními obraty navodí atmosféru tak, aby respondenta uvolnil, zbavil ho trémy z mikrofonu a kamery)
- * nejprve redaktor klade jednodušší otázky, až později složitější
- * otázky je potřeba formulovat vždy jako otevřené (doplňující): proč, jak, nakolik, kdy, kdo, kde?
- * podobně je vhodné ptát se způsobem: co si myslíte, co vás překvapilo, jak hodnotíte..., ten a ten říká to, co si o tom myslíte
- * v případě, že si redaktor není jistý, zda odpovědi správně rozumí, je potřeba, aby se ujistil (není žádná ostuda zeptat se: Pochopil jsem správně, že...)
- * redaktor pokračuje v konverzaci i po konci rozhovoru, může se tak dozvědět další zajímavé okolnosti, skutečnosti, tipy
- * redaktor respondentovi poděkuje a vymění si s ním kontakty, zároveň se obvykle zeptá, zda může ještě v případě potřeby respondenta kontaktovat (pro případné dovysvětlení termínu, pojmu, obsahu výpovědi...)

Novinář (zejména pak televizní reportér) upřednostňuje osobní rozhovor před telefonátem. Není-li možné získat nezbytnou výpověď respondenta osobně (pořídit ji kamerovým záznamem), volí novinář telefonát (použití záznamu telefonního) –

ovšem s rizikem, že respondent na druhém konci linky může znenadání položit sluchátko. V krajních případech respondent odmítá i telefonní rozhovor a pošle pouze písemné vyjádření (na to už obvykle novinář nemůže bezprostředně reagovat dalšími doplňujícími otázkami).